

Aşağıdaki sorularımın *İç İşleri bakanı Ali Yerlikaya* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 20.05.2024

Yılmaz HUN

İğdır Milletvekili

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 14. maddesi "Herkesin zulüm altında başka ülkelere sığınma ve sığınma olanaklarından yararlanma hakkı vardır." Denilmektedir.

Yine aynı şekilde Türkiye'nin de taraf olduğu AIHS (Avrupa insan hakları sözleşmesi)'nin 1. Bölümünde; yaşama hakkı, işkence yasağı, özgürlük ve güvenlik hakkı, ifade özgürlüğü gibi hak ve özgürlükleri AIHS'ye taraf olan devletler, yetki sınırları içerisinde bulunan; vatandaş, göçmen, sığınmacı ya da mülteci statüsünde olan herkese sağlamakla yükümlüdürler.

Geri gönderme merkezleri, kişilerin özgürlüğünden mahrum bırakıldığı ya da koruma altına alındığı yerlerden birisi olup dayanağını 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunundan (YUKK) almaktadır. YUKK'nin geri gönderme merkezi başlıklı 58'inci maddesine göre; "İdari gözetime alınan yabancılar, geri gönderme merkezlerinde tutulurlar.

Ancak Türkiye'de oluşturulan geri gönderme merkezlerinden gelen iddialar, bu merkezlerde ciddi insan hakları mağduriyetlerinin yaşandığını göstermektedir.

Çanakkale bulunan Tabip Odası, İnsan Hakları Derneği (İHD), Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (Eğitim Sen) ile Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Çanakkale şubeleri, Ayvacık Geri Gönderme Merkezi'ne (GGM) dair hazırladığı "Mart 2023-Mart 2024 Göçmen Komisyonu Gözlem Raporu"nda göçmenlere, yabancılar karşı yapılan hukuksuzluklar, yaşanan hak ihlalleri iddiaları geri gönderme merkezlerinin vahim bir hal aldığını göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'de kaç adet geri gönderme merkezi bulunmaktadır?
2. Geri gönderme merkezlerinde bulunan mülteci, yabancı, sığınmacı kaç kişi bulunmaktadır? Geri gönderme merkezlerinde bulunan kişilerin ülke dağılımını dair bir veri var mıdır?
3. Geri gönderme merkezlerinde kamuoyuna yansıyan cinsel istismar iddialarına yönelik herhangi bir soruşturmanız mevcut mudur?

4. Yabancıların emanete bırakılan paraları değerli eşyaları güvenlik personellerince çalınmış ve konuda güvenlik personelleri hakkında zimmete para geçirme suçu isnadıyla İĞDIR AĞIR CEZA MAHKEMESİNDE dava açılmıştır. Geri gönderme merkezlerinde çalışan personel hakkında yolsuzluk iddialarına yönelik herhangi bir soruşturmanız mevcut mudur?
5. Yabancıların avukata erişim hakkının kısıtlandığına dair iddialara dönük herhangi bir soruşturmanız var mıdır?
6. Temizlik ve hijyen ürünlerinin temininin idarece sağlanmadığı, bebekler için mama, bez ve temel gıda ürünlerinin sağlanmadığı, yabancıların telefon ve görüş taleplerinin engellendiği, yabancıların hastalık esnasında tedaviye ulaşamadıkları, sıcak suya erişimin kısıtlandığı, yabancıların mevsim şartlarına uygun kıyafet teminin sağlanmadığı iddialarına yönelik bakanlığınızın herhangi soruşturması mevcut mudur?
7. Bakanlığınız geri gönderme merkezlerini denetlemek, yaşanan hak ihlallerini gidermek için bir çalışması var mıdır? Varsa nedir?